

POSTANOWIENIE

29 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 29 stycznia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku P. spółki komandytowej w P.

z udziałem E.Z., K.L., M.D., M.J., R.P., M.P., P.G., M.G., W.R., A.R., J.S., W.S., P.P., M.P., M.W., M.W.1, M.M., P.Z., P.C., M.Ł., M.K., A.S., A.J., T.K., J.K., M.S., A.S., Ł.S., R.S., N.D., E.D., P.Ł., A.Ł., P.Ł., W.Ł., D.W., L.Ł., W.Ł.1, Ł.C., K.M., D.M., M.N., B.M., B.D., G.D., T.G., P.S., P.P., M.P., A.D., A.T., J.T., A.G., K.G., E.P., K.S., A.S., D.Z., A.Z., K.W., K.B., W.S., S.S., R.G., A.G.1, J.W., M.W.2, J.W., J.U., J.U.1, Z.F., M.F., G.Ł., E.Ł., R.W., B.W., K.W., K.M., M.M.1, T.M., A.K., P.N., M.L., M.L.1, Z.G., E.G., S.G., A.G., W.K., B.K., J.P., M.R., J.Z., D.Z. i B.Z.

o wykreślenie wpisu w dziale III księgi wieczystej (...),

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki E.Z.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 24 czerwca 2024 r., sygn. akt II Ca 311/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

A.G.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 19 grudnia 2023 r. Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie utrzymał w mocy wpis referendarza sądowego Dz.Kw 5889/23 o wykreśleniu z księgi wieczystej [...] wpisu służebności na rzecz wnioskodawcy P. Spółki komandytowej w P.

Postanowieniem z 24 czerwca 2024 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił apelację uczestniczki E.Z.

Uczestniczka E.Z. wniosła skargę kasacyjną, w której zaskarżyła postanowienie Sądu Okręgowego w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na istotne zagadnienie prawne sprowadzające się do kwestii, czy art. 33 u.k.w.h. może być stosowany w drodze analogii do oświadczenia woli uprawnionego w zakresie zrzeczenia się ograniczonego prawa rzeczowego w myśl art. 246 § 1 k.c. Z ostrożności procesowej skarżąca wskazała również, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie

uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Analiza sprawy prowadzi do wniosku, że wskazana wyżej przyczyna kasacyjna nie została wykazana. Skarżąca skonstruowała bowiem uzasadnienie tej części wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o stosowany *per analogiam* przepis art. 33 u.k.w.h., który nie stanowił podstawy rozstrzygnięcia ani przedmiotu rozważań sądu w zaskarżonym orzeczeniu. Co więcej, skarżąca nie sformułowała zarzutu naruszenia art. 33 u.k.w.h. w podstawach kasacyjnych skargi (art. 398³ § 1 k.p.c.), co oznacza, że jego ocena w postępowaniu kasacyjnym i tak uchyła się spod kognicji Sądu Najwyższego.

Przechodząc do oceny twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), należy przypomnieć, zachodzi ona wówczas, gdy z treści skargi bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że wadliwości przytoczone w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Konieczne jest w związku z tym wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającej na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; postanowienie Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 r., nr 4, poz. 75; postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Wymaga przy tym podkreślenia, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015r., IV CSK 189/15). Wynikająca z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ma charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje

się, że skarga kasacyjna jest zasadna w stopniu „oczywistym”, jeżeli można ją stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez potrzeby pogłębionego badania okoliczności sprawy (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Analiza skargi kasacyjnej nie dowodzi, że jest ona oczywiście uzasadniona w przyjętym wyżej rozumieniu. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z 22 czerwca 2023 r., II CSKP 1273/22, art. 246 § 1 k.c. dopuszcza jednostronne zrzeczenie się prawa poprzez oświadczenie złożone właścicielowi rzeczy obciążonej. Zrzeczenie się prawa następuje w drodze działania samego uprawnionego. Zgoda właściciela nieruchomości obciążonej nie jest wymagana. Mimo że jest to czynność jednostronna, art. 246 § 1 zdanie drugie k.c. stanowi, że oświadczenie o zrzeczeniu się prawa powinno być złożone właścicielowi rzeczy obciążonej. Kwestia, kiedy dochodzi do prawidłowego złożenia takiego oświadczenia właścicielowi, regulowana jest w art. 61 k.c., zgodnie z którym oświadczenie o zrzeczeniu się prawa jest złożone z chwilą, gdy dotarło do właściciela nieruchomości w taki sposób, że mógł się z nim zapoznać (postanowienie Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2023 r., II CSKP 1273/22). Zrzeczenie się prawa podmiotowego jest więc działaniem uprawnionego, którego następstwem jest ustanie przysługującego mu dotychczas prawa podmiotowego, do czego w razie ujawnienia prawa w księdze wieczystej konieczne jest jego wykreślenie (art. 246 § 2 k.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

A.G.

[a.ł]